

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка**

ПОГОДЖЕНО
Проректор з НІП

В.І. Жила

«23» грудня 2016 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор ХНТУСГ

О.В. Нанка

«23» грудня 2016 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ
СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ**

УХВАЛЕНО
рішення Вченої Ради ХНТУСГ
протокол № 6
від «22» грудня 2016 р.

Харків 2016 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про академічну мобільність студентів та викладачів Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка (далі – Положення) регламентує діяльність Харківського національного технічного університету сільського господарства ім. Петра Василенка (далі – ХНТУСГ ім. П.Василенка) щодо організації академічної мобільності студентів та викладачів і встановлює загальний порядок організації різних програм академічної мобільності студентів та викладачів на території України і за кордоном, у відповідності до підписаної університетом Великої Хартії «Болонської декларації».

1.2. Академічна мобільність передбачає участь студентів та викладачів ХНТУСГ ім. П. Василенка у навчальному процесі (в Україні або за кордоном), проходження навчальної або виробничої практики, проведення наукових досліджень з можливістю перезарахування в установленому порядку освоєних навчальних дисциплін, практик, результатів наукових досліджень, публікацій, читання лекцій тощо.

1.3. Академічна мобільність студентів та викладачів здійснюється на підставі укладення угод про співробітництво між ХНТУСГ ім. П. Василенка та іноземним вищим навчальним закладом, установою чи підприємством; між ХНТУСГ ім. П. Василенка та іншим вищим навчальним закладом України, між ХНТУСГ ім. П. Василенка та групою вищих навчальних закладів різних країн за узгодженими та затвердженими в установленому порядку індивідуальними навчальними планами студентів та програмами навчальних дисциплін, а також в рамках міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти.

ХНТУСГ ім. П. Василенка та інші вищі навчальні заклади, які уклали між собою угоду про співробітництво, в цілях цього Положення надалі іменуються «вищі навчальні заклади – партнери».

1.4. Основними видами академічної мобільності є:

- **зовнішня академічна мобільність** – навчання, включаючи проходження практик та стажувань, студентів, педагогічна і методична робота та науково-дослідницька діяльність викладачів ХНТУСГ ім. П.Василенка у вищих навчальних закладах за кордоном протягом певного періоду;

- **внутрішня академічна мобільність** – навчання, включаючи проходження практик та стажувань, студентів та науково-дослідницька діяльність викладачів ХНТУСГ ім. П.Василенка в інших вищих навчальних закладах України протягом певного періоду.

1.5. Переважним способом здійснення академічної мобільності студентів та викладачів ХНТУСГ ім. П. Василенка є направлення їх до вищих навчальних закладів-партнерів для:

- навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності (без отримання другого документа про вищу освіту);

- навчання на основі двосторонніх або багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності (з можливістю отримання двох документів про вищу освіту);

- проходження мовної практики;
- проходження навчальних та виробничих практик та стажувань;
- виконання науково-дослідних робіт на основі багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності;
- читання лекцій на основі багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності;
- участь в наукових конференціях, семінарах, симпозіумах, виставках, круглих столах на основі багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

1.6. Умови навчання, педагогічної, методичної та науково-дослідницької роботи, перебування учасників академічної мобільності та інші питання визначаються двосторонніми

або багатосторонніми угодами між ХНТУСГ ім. П. Василенка та вищими навчальними закладами-партнерами.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ ХНТУСГ ІМ. П.ВАСИЛЕНКА

2.1. Основними цілями академічної мобільності студентів та викладачів ХНТУСГ ім. П.Василенка є:

- підвищення якості вищої освіти;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників ХНТУСГ ім. П. Василенка на вітчизняному та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до вітчизняного освітнього процесу на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між вищими навчальними закладами-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;
- гармонізація освітніх стандартів вищих навчальних закладів-партнерів.

2.2. Основними завданнями академічної мобільності студентів та викладачів ХНТУСГ ім. П.Василенка є:

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- набуття професійного досвіду під час проходження навчальних та виробничих практик;
- можливість одночасного отримання учасником двох документів про вищу освіту з додатками встановленого у вищих навчальних закладах-партнерах зразка та інформацією про систему оцінювання в них навчальних здобутків;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- посилення інтеграції освіти і науки, розвиток подальших наукових досліджень, поглиблення знань національних культур інших країн, а також поширення знань про мову, культуру, освіту і науку України;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ПРОГРАМИ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ

3.1. Це Положення розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» Ст.75., «Про наукову і науково-технічну діяльність».

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

4.1. До участі у програмах академічної мобільності допускаються студенти, починаючи з другого курсу навчання за освітньо-професійними програмами підготовки бакалаврів, та студенти магістратури, аспіранти і викладачі.

4.2. Вибір учасників для участі в програмах академічної мобільності в навчанні здійснюється конкурсною комісією ХНТУСГ ім. П. Василенка з урахуванням рейтингу успішності в навчанні, участі у науковій роботі та певного рівня володіння іноземною мовою.

Рівень володіння іноземною мовою оцінюється ліцензованими, незалежними мовними структурами.

Конкурсну комісію очолює ректор ХНТУСГ ім. П. Василенка.

Склад конкурсної комісії визначає та затверджує ректор ХНТУСГ ім. П. Василенка за умови обов'язкової участі в її роботі керівника навчального відділу, керівника міжнародного відділу та представників органів студентського самоврядування.

4.3. У випадку, якщо учасник бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, конкурсний відбір здійснюється керівником міжнародного відділу ХНТУСГ ім. П. Василенка та організацією, яка надає грант на умовах і за критеріями, визначеними в установчих документах конкурсу.

4.4. Перелік необхідних документів для участі в програмі академічної мобільності студентів та викладачів ХНТУСГ ім. П. Василенка та процедура їх подання регламентується угодами між ХНТУСГ ім. П. Василенка та вищими навчальними закладами-партнерами.

4.5. Етапи, тривалість та зміст навчання у вищих навчальних закладах-партнерах визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу, затвердженими у вищих навчальних закладах-партнерах. Узгоджені навчальні плани та графіки навчального процесу затверджуються керівниками вищих навчальних закладів-партнерів.

При формуванні індивідуального навчального плану студента враховується фактичне виконання студентом індивідуальних навчальних планів поточного та попередніх навчальних років.

4.6. Навчання за індивідуальним навчальним планом у вищому навчальному закладі України, в ХНТУСГ і за кордоном може здійснюватися із застосуванням технологій дистанційного навчання.

4.7. Учасник, крім вивчення у вищому навчальному закладі-партнері обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін, якщо це не передбачено відповідними угодами між вищими навчальними закладами-партнерами.

4.8. На час навчання у вищому навчальному закладі-партнері або виробничій практиці і стажування учаснику за його заявою надається академічна відпустка або індивідуальний план навчання, затверджений в установленому порядку.

4.9. Для ефективного запровадження академічної мобільності ХНТУСГ ім. П. Василенка організує мовну підготовку учасників академічної мобільності (як студентів, так і викладачів ХНТУСГ) шляхом залучення ліцензованих незалежних мовних структур (курсів), з отриманням учасниками академічної мобільності певних документів (сертифікатів), визнаних у світовому або регіональному мовному середовищі.

4.10. ХНТУСГ ім. П. Василенка забезпечує фінансування заходів, визначених в пункті 4.9. даного Положення.

5. ВИЗНАННЯ ТА ПЕРЕРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ СТУДЕНТА В ХНТУСГ ІМ. П. ВАСИЛЕНКА

5.1. ХНТУСГ ім. П. Василенка визнає еквівалентними та перезараховує результати навчання студента у вищому навчальному закладі-партнері.

5.2. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва ХНТУСГ ім. П. Василенка з вищими навчальними закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням

ням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні вищого навчального закладу-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ECTS.

5.3. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані студента.

5.4. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого студентом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів, завіреного в установленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

5.5. Академічна різниця нормативних та вибіркових навчальних дисциплін за індивідуальним навчальним планом студента визначається ХНТУСГ ім. П. Василенка, але не повинна перевищувати 10 навчальних дисциплін.

5.6. Порядок ліквідації академічної різниці визначається ХНТУСГ ім. П. Василенка та вищими навчальними закладами-партнерами відповідно до законодавства.

5.7. Результати підсумкової атестації студентів у період навчання у вищому навчальному закладі-партнері представляються за шкалою, прийнятою у вищому навчальному закладі-партнері і переводяться у шкалу, прийняту в ХНТУСГ ім. П. Василенка.

5.8. Державна атестація студентів, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку.

6. ОBOB'ЯЗКИ ХНТУСГ ІМ. П. ВАСИЛЕНКА

6.1. ХНТУСГ ім. П. Василенка, що направляє на навчання, стажування, підвищення кваліфікації, проведення наукових досліджень, зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми академічної мобільності студентів та викладачів між вищими навчальними закладами-партнерами та узгодити навчальні програми;

- забезпечити вільний і рівний доступ учасникам до інформації про наявні програми академічної мобільності та існуючі критерії відбору;

- надавати учасникам консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах академічної мобільності;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземців на території приймаючої країни.

6.2. ХНТУСГ ім. П. Василенка, що приймає на навчання, зобов'язаний:

- зарахувати студента, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;

- створити усі необхідні умови для виконання учасником індивідуального навчального плану;

- сприяти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;

- надавати можливість студентам та викладачам вищого навчального закладу-партнера брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;

- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування іноземців та викладачів на території України;

- після завершення навчання видати студенту документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків студентів або документ про вищу освіту з додатком встановленого у ХНТУСГ ім. П. Василенка зразка.

6.3. Обов'язки ХНТУСГ ім. П. Василенка та вищих навчальних закладів-партнерів щодо, студентів та викладачів, які беруть участь у програмах академічної мобільності, мають бути установлені у відповідних угодах між ХНТУСГ ім. П. Василенка та вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

7. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ ТА ВИКЛАДАЧІВ ХНТУСГ ІМ.П. ВАСИЛЕНКА, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

7.1. Студенти та викладачі мають право на:

- продовження навчання або вивчення окремих навчальних дисциплін за спорідненими спеціальностями підготовки фахівців у вищих навчальних закладах-партнерах, якщо це передбачає угода між ХНТУСГ ім. П. Василенка та закладом-партнером;
- безпечні та нешкідливі умови навчання виробничої практики та стажування;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою вищого навчального закладу на умовах приймаючої сторони;
- участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій на умовах приймаючої сторони;
- отримання документа про відповідний ступінь освіти встановленого у вищому навчальному закладі-партнері зразка відбувається відповідно до угоди між ХНТУСГ ім. П. Василенка та вищими навчальними закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності.

7.2. Студенти та викладачі зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі в програмі академічної мобільності;
- вчасно прибути до місця навчання;
- під час навчання виробничої практики, стажування, проведення науково-дослідних робіт, дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів вищого навчального закладу, що приймає;
- успішно пройти навчання, виробничу практику, стажування, підвищення кваліфікації за затвердженим індивідуальним навчальним планом;
- після завершення навчання у вищому навчальному закладі-партнері, науковій установі, місці практики та стажування вчасно повернутися до ХНТУСГ ім. П. Василенка.

8. ЗВІТУВАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

8.1. Після повернення до ХНТУСГ ім. П. Василенка, учасник надає в дирекцію ННІ університету документи з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасника, завірені в установленому порядку у вищому навчальному закладі-партнері.

8.2. ХНТУСГ ім. П. Василенка, що направив на навчання, в установленому порядку приймає рішення щодо поновлення студента на навчання після академічної відпустки, наданої для участі в програмі академічної мобільності студентів.

8.3. Якщо учасник під час перебування у вищому навчальному закладі-партнері не виконав затверджений індивідуальний навчальний план, то після повернення до ХНТУСГ ім. П. Василенка, йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений в установленому порядку, або повторний курс навчання у ХНТУСГ ім. П. Василенка. У цьому випадку форму фінансування навчання студента визначає ХНТУСГ ім. П. Василенка.

9. ЗАКЛЮЧНА ЧАСТИНА

9.1. Стипендіальне забезпечення студентів здійснюється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів «Питання стипендіального забезпечення».

9.2. Учасник, який виїхав за кордон на навчання або стажування, має право на отримання місця для проживання в гуртожитку після повернення, якщо до від'їзду за кордон, він проживав у гуртожитку університету.

9.3. Учасник, який виїжджає за кордон на навчання або стажування, продовжує отримувати середньомісячний заробіток за основним місцем роботи за умов:

- а) надання при поверненні в Україну відповідного сертифіката про проходження навчання або стажування;
- б) якщо за місцем навчання або стажування він не отримує від приймаючої сторони заробітної плати.